

Deformatrix

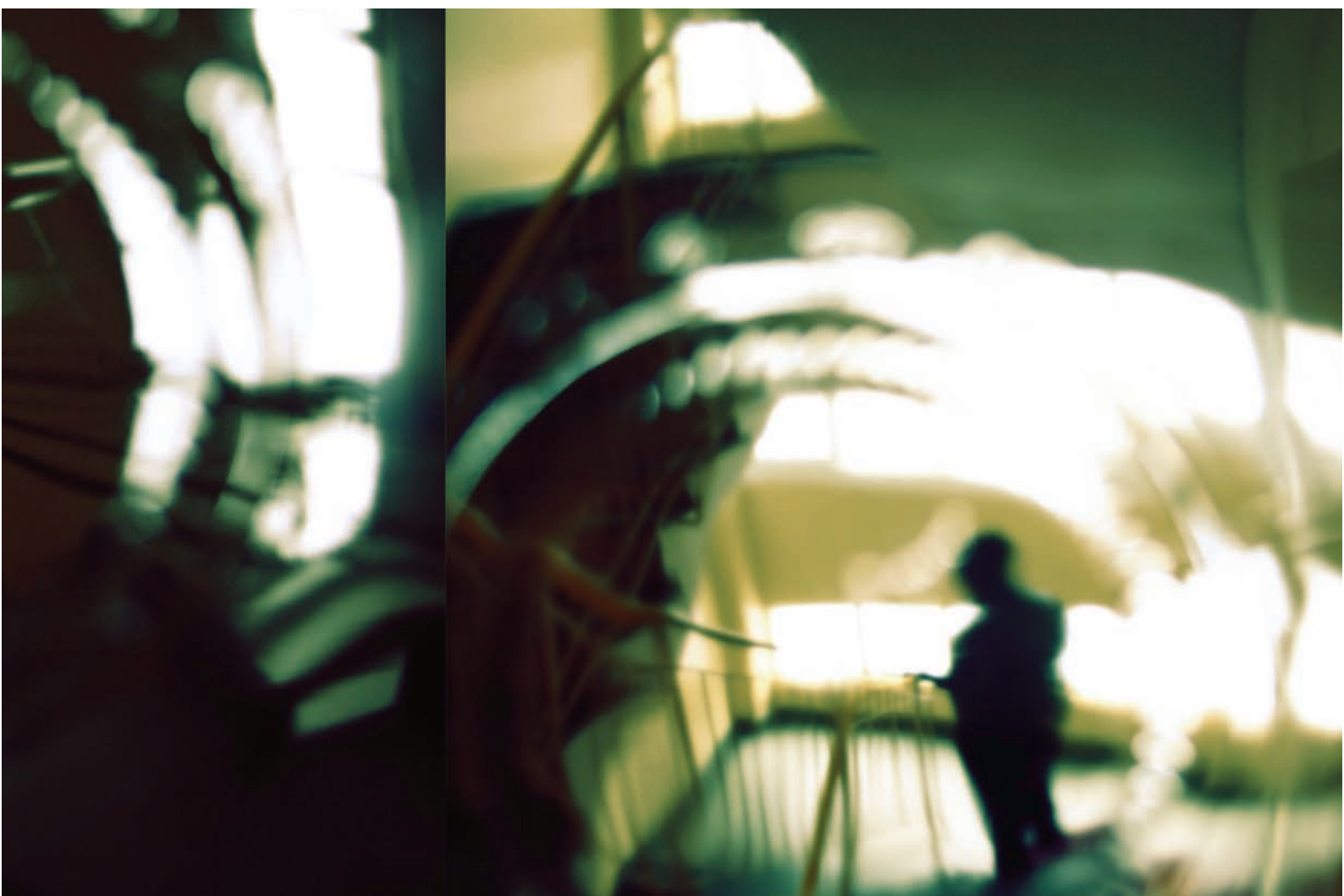
CARE AR FI PRIMUL LUCRU PE CARE L-AI FACE DACĂ MÂINE „AI INTRA” ÎN POLITICĂ?

Raluca NAGY

Prozatoare, antropolog

Nu-mi dau seama ce ar trebui să se întâmple ca să intru în politică. Dar, de dragul exercițiului, pur ficțional, voi răspunde la întrebarea ta. Mai mult ca sigur aș fi undeva pe linia stânga/centru-stânga, am fost dintotdeauna o socialistă și nu cred că am să mă mai schimb de-acum. Dacă tot e exercițiu de imaginație, atunci aș intra pe o poziție suficient de puternică să pot influența/contribui la ceva asemănător cu ce-a făcut Costa Rica: acum mai bine de 70 de ani, au renunțat la armată. Sau, ca să fim mai preciși,

au forțe militare limitate. Iar lucrul ăsta se vedea (cel puțin în 2009, când am fost eu acolo) cu ochiul liber. (1. Știu ce *vibe*-uri are Costa Rica în politica românească, să le ignorăm un pic, de dragul exercițiului, mai ales că n-am precizat UNDE aș intra în politică; 2. Și Japonia, o țară în care mă simt extraordinar de bine, are, prin constituție, forțe armate limitate – neofensive. Lucrurile s-ar putea schimba în 2020, dar asta e o altă discuție tristă pe care prefer să o ignor în microficțiunea de față.) Că cei din Costa Rica au investit economiile cu armata în educație, sănătate și o rețea socială durabilă. Aș face fix la fel, și aceasta ar fi prioritatea mea numărul 1, pentru că în nicio țară în care am trăit până acum educația, sănătatea și comunitatea nu sunt acolo unde ar putea fi.

DE CE AR FI PRIORITATEA TA NUMĂRUL 1?

Stelian MÜLLER

Prozator

1. Eliminarea pragului electoral, astfel încât să poți intra în Parlament cu număr minim de voturi.
2. Înființarea partidelor cu două semnături.
3. Participarea la alegeri să fie neîngrădită de numărul de semnături strânse.
4. Privatizarea sau începutul privatizării sănătății, învățământului și pensiilor.
5. Eliminarea TVA-ului și a impozitului pe case, ca fiind neconstituționale.
6. Scăderea drastică a taxelor și compensarea prin împrumuturi – până economia își revine. Plus concedierea masivă a bugetarilor.
7. Reducerea birocrăției pentru înființarea firmelor.

Emanuela IURKIN

Prozatoare

Nu aș intra în politică. Nu am asemenea ambiții. Îndrăznesc să spun și îmi asum riscurile, că doar din spațiul literaturii, prin ceea ce scriu, pentru cei care, poate, vor citi vreodată, aș încerca să mișc ceva, să înțeleg etc.

Cristina ISPAS

Poetă, critic literar

În primul rând ar trebui să stabilesc cu exactitate care ar trebui să fie rolul meu acolo (în contextul respectiv, al partidului mai vechi sau nou înființat), ce aș putea să fac mai bine și m-ar interesa mai mult. Și cred că aș alege educația.

Toți cei care mă cunosc, de la familie la prieteni, dar și cei care mă văd în contexte relevante, îmi spun că mă pricep să discut cu copiii, am răbdare cu ei, îmi place să încerc să-i înțeleg și să-i provoc. Evident că am descoperit asta odată cu Natalia (acum 8 ani și câteva luni), dar era și vârsta înainte. Până pe la treizeci de ani ai alte preocupări și nu aceeași răbdare când vine vorba de copii. Dar domeniul m-a interesat și înainte de Natalia oricum. În fond, sistemul educațional este și primul domeniu cu care intrăm toți în contact de mici. Primele noastre probleme vin de aici, au legătură cu școala și modul în care este ea gândită. Cu alte cuvinte, aș alege să fac ceea ce mi-a plăcut dintotdeauna să fac: să studiez, să cercetez, într-un domeniu care mă pasionează și care mi se pare esențial. M-aș stabili în zona asta unde se construiesc proiectele, unde se nasc propunerile, și în niciun caz nu m-aș situa în prima linie a unui partid politic, nu m-aș ocupa de negocieri, nu m-aș implica vizibil în campanii, în promovare. Nici nu m-ar interesa munca asta așa de mult și nici nu m-aș pricepe să o fac bine. În privat sunt destul de comunicativă, suficient de expansivă, aș zice, și am suficient umor, dar public nu strălucesc. Pentru că nu-mi place expunerea. Doar pe termen scurt, eventual.

Iar odată ales domeniul, aș căuta în jurul meu oameni care să se priceapă bine la asta și împreună cu care să pot lucra. Probabil că ar trebui să începem cu o analiză a celor mai bune sisteme de educație din lume, pentru a vedea ce idei de acolo am putea transplanta și la noi. Pentru că, evident, trebuie să ținem cont când ne comparăm cu alte țări și de faptul că avem istorii diferite, mentalități diferite, probleme diferite și tot așa. După care ar trebui să vedem ce și cum s-a întâmplat la noi, unde s-a greșit și ce s-a făcut bine. Ar trebui să căutăm să extragem cele mai bune idei din cele mai bune studii ale momentului și tot așa. Dacă ar fi însă să spun acum repede ceva, aș introduce educația sexuală în școli, aș insista foarte mult, enorm de mult, pe educația de mediu și mult mai mult decât se face acum pe o educație artistică. Pentru că la noi muzica și desenul, de exemplu, există doar așa, de umplutură, în curriculumul școlar. În special în contextul în care nimeni nu mai pare să poată prezice astăzi care vor fi exact cele mai bune slujbe peste 20-30 de ani și la ce capitol ar trebui să se pregătească mai mult copiii. Cum sugerau, de exemplu, în urmă cu zece ani că ar fi bine ca toți copiii care vor să se asigure că vor reuși în viață să învețe limba chineză. Acum se vorbește doar de creativitate și flexibilitate, pentru că se preconizează că slujbele bine plătite ale viitorului vor avea o durată de viață extrem de limitată, pe măsură ce tehnologia avansează. Asta în timp ce la noi încă se mai face matematică în loc de desen sau muzică.

Îmi pare rău (sau nu-mi pare), dar n-o să zic nimic de ideologii în răspunsul ăsta. Chiar dacă se știe că sistemul de educație produce, inevitabil, oricât ar încerca să se evite

asta, oameni care să servească sistemul aflat la putere, discuția cu ideologiile e prea complicată pentru a o aborda aici. Oricum, aș milita din toate puterile pentru echilibru.

Iar dacă ar fi să fac lobby printre colegii mei din politică, care se ocupă de alte domenii, încercând să-i stimulez și în același timp să storc de la ei toată informația pe care n-aș avea timp să o adun eu însămi, aș milita neobosită pentru venitul minim garantat, aș aborda la nesfârșit teme legate de problemele cu care se confruntă femeile la noi, de pe o poziție neapărat moderată, pentru că nu-mi plac extremele, chiar dacă trăim în epoca extremelor, despre problemele bătrânilor care, practic, odată ieșiți la pensie, ies cu totul din societate la noi, și aș milita pentru protejarea planetei. Evident că nimic nu ar fi ușor, că e nevoie de o infinită răbdare și tenacitate, ca să te poți plasa undeva pe o poziție de mijloc între o abordare ideologică, radicală sau idealistă, și una de tip realpolitik.

Ar fi prioritatea mea numărul 1 pentru că pare să fie și singura speranță pentru o schimbare substanțială în viitor și e clar, pentru mine, cel puțin, că educația stă la temelia tuturor celorlalte lucruri.

Radu VANCU

Scrittor, profesor universitar

Dacă aș intra-n politică & aș căpăta puterea să schimb ceva instantaneu, ca-n basme (fiindcă, de altfel, numai în basme aș putea intra-n politică), printre primele lucruri pe care le-aș face ar fi să desființez gardurile din jurul instituțiilor – și mai ales gardul din jurul Casei Poporului. Aș interzice să mai poarte altcineva umbrelele politicianilor când plouă. (Și când nu plouă, de fapt.) Aș impune regula ca, la conferințele de presă, tuturor politicianilor să li se spună „tu”. Aș introduce votul electronic nu doar pentru diaspora, ci pentru toată lumea. Aș tăia indemnizația lunară oricărui parlamentar care lipsește la mai mult de o cincime din ședințe. Aș trece în Constituție și inițiativa Fără Penali, și obligația ca membrii CCR să nu fi făcut niciodată parte dintr-un partid politic. Aș scoate din Constituție mecanismul ordonanțelor de urgență. Aș lăsa să candideze la orice fel de alegeri orice partid format din mai mult de trei membri, fără limită de semnături. Aș obliga parlamentarii să joace lunar un meci de fotbal sau baschet, la alegere, cu alegătorii. Cam astea ar fi, pentru început, apoi aș mai vedea. Ar fi de basm, vă spun eu.

Veronica ȘTEFĂNET

Poetă

Dacă aș intra în politică, în primul rând aș introduce un sistem dur de amenzi, pentru orice încălcare de lege –

pentru mită, pentru gunoi aruncat pe jos, pentru salamul expirat din market, călătoriile fără bilet, străzile măturate prost, neglijența medicilor, pentru judecătorii corupți ș.a.m.d. – la toate nivelurile. Cu condiția să funcționeze radical și fără compromisuri. Dacă nu există un respect elementar față de profesie și de omul de alături, măcar să fie frica de a înhăța o amendă, e o cale și asta de a compensa deficitul de cultură. Vorba lui Bulgakov – „Dacă intrând în toaletă fiecare va începe să-și facă nevoile pe jos, în toaletă se va instala debandada. De fapt debandada nu este în closete, ci în capul oamenilor.” Sigur că multe probleme vin de la autorități, cadre incompetente și nepăsare, dar există și o matrice de conduită care alimentează sistemul. Dacă fiecare ar fi responsabil pentru acțiunile sale și și-ar face lucrul conștiincios – ar fi un punct de pornire, cred eu, eficient.

Diana GEACĂR

Poetă, prozatoare

Yuval Noah Harari spune că trăsăturile principale ale speciei Homo Sapiens sunt abilitatea de a crea și de a crede în ficțiuni și abilitatea de a colabora, de a coopera cu ceilalți. Folosindu-și aceste trăsături, oamenii au ajuns să creadă în ficțiuni, iar încrederea asta în lucruri care nu există îi unește, îi face să coopereze unii cu ceilalți, chiar și cu străini. El dă ca exemplu banii (nu ar avea absolut nicio valoare în afara imaginației colective), dar și dreptatea și binele pot fi numite ficțiuni, nu? Sunt noțiuni pe care le-am inventat noi, specia umană, și în care ne-am pus toată încrederea că lumea trebuie să le prețuiască. Niște noțiuni în care credem.

Ceea ce se întâmplă acum în lume are la bază lipsa de încredere. E multă isterie în lume. Isteria cu mișcarea #metoo, și nu mă refer aici la cazurile reale de abuzuri, care bineînțeles că trebuie să fie condamnate, ci la exagerări, la inflamațiile care duc la ceea ce se numește acum corectitudine politică. Sau isteria care i-a împins pe mulți americani să aleagă ca președinte un om cu un discurs bazat destul de mult pe ură, ca în vremurile biblice.

Pare că oamenii de acum nu mai cred, sau nu mai vor să creadă, în ficțiunile pe care specia noastră le-a creat de-a lungul timpului.

Nu-mi doresc să intru vreodată în politică, dar, ca exercițiu de imaginație, dacă aș intra, aș încerca să le trezesc oamenilor încrederea în ficțiunile care ne ajută să cooperăm și, mai ales, să le întrețin încrederea asta, pentru că, da, cooperăm atunci când lumea din jur se dezzechilibrează, dar apoi intrăm în inerție.

Cosmin LEUCUȚA

Prozator

Care ar fi primul lucru pe care l-aș face/schimba dacă aș intra mâine în politică?

Sincer, nu m-am gândit niciodată că aș putea intra în politică, și nici nu mi-am dorit asta. În ultima vreme mă tot gândesc la politicienii (sau viitorii politicieni) care promit chestii exotice și, cum ajung acolo unde vor, brusc nimic nu se mai poate înfăptui. Brusc, toți au alte priorități, brusc, nimic nu mai e atât de simplu cum era mai devreme, brusc, nimeni nu mai recunoaște nimic, brusc, toți devin maștri ai retcon-ului ș.a.m.d.

Dacă aș intra mâine în politica românească, n-aș avea habar de unde să încep. Sănătate? Învățământ? Infrastructură? Mediu? Birocrație? Simț civic? Problemele sunt foarte multe și schimbarea nu se face peste noapte. De 30 de ani România se chinuie să schimbe și să se schimbe, și nu știu dacă a reușit ceva semnificativ în direcția asta. Din când în când răsar oameni care par să o ia în direcția potrivită. Apoi dispar fără urmă și nu mai auzi nimic de ei. Metaforic vorbind.

Dacă un sfert din ce am văzut prin thrillerele politice e adevărat (și nu prea are cum să nu fie, pentru că thrillerele politice alea faine sunt scrise de oameni care se învârt prin cercurile relevante), atunci răspunsul la întrebarea de mai sus este că nu poți face/schimba nimic intrând în politică. Politicienii sunt, în principiu, doar consumabile într-un angrenaj imens care nu poate fi înfrânt. Politica (mai ales cea românească) nu prea are mare lucru de-a face cu schimbarea, ci mai degrabă cu păstrarea lucrurilor așa cum sunt. N-am răspuns la întrebare pentru că nu știu ce înseamnă întrebarea asta. Să schimbi lucruri intrând în politică. Mi se pare a fi o contradicție fundamentală.

Mina DECU

Poetă

Dacă mâine aș intra în politică aș schimba, în primul rând, toată clasa politică. Glumesc. Sau nu. În primul rând nu aș intra ever în politică, dar asta nu înseamnă că nu mă preocupă mersul timpului d.p.d.v. politico-social, așa că am să încerc să fac acest exercițiu de imaginație și am să-ți răspund că primul lucru pe care l-aș face ar fi o reformă în învățământ. (Să nu mă întrebi cum aș face-o, în ce ar consta, pentru că trebuie să mă consult întâi cu consilierii mei care sunt, bineînțeles, extrem de bine pregătiți pe probleme de educație și cultură.) De ce ar fi prioritatea mea numărul unu? Pentru că la ora actuală, în învățământ, prea vor toți să se scarpine cu talpa piciorului stâng la urechea dreaptă și se întrebă de ce nu ajung.

